

განრიდება-მედიაციის თავისებურებები და დაზარალებულის
სამართლებრივი მდგომარეობა

ბექა კოკაია

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
სამართლის სკოლაში სისხლის სამართლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის
მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

სისხლის სამართალი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ბესიკ ქვარცხავა

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2023

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად“.

ბექა კოკაია

16.06.2023

აბსტრაქტი

აღნიშნულ ნაშრომში განხილვის მთავარი თემაა სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით გათვალისწინებული უმნიშვნელოვანესი მექანიზმი, განრიდება-მედიაციის სახით. ნაშრომის ფარგლებში, მნიშვნელოვანია განრიდება-მედიაციის როლის და მასთან მიმართებაში არსებული ხარვეზების წარმოჩენა. ხარვეზები ძირითადად თავს იჩენს დაზარალებულ პირთან მიმართებაში (დანაშაულის შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების ნაწილში), ასევე მედიაციის პროცესში, 21 წლის ზემოთ განრიდების სუბიექტისთვის მონაწილეობის შეუძლებლობაში. ნაშრომის მიზანი გახლავთ იმის წარმოჩენა თუ რა სახის პრობლემა შეიძლება განაპირობოს, დაზარალებულისთვის მიყენებული ზიანის აუნაზღაურებლობამ სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების პროცესში. რაც ხელს უშლის დაზარალებულს, განრიდების პროცესში ჩართული პირისგან, სამოქალაქო დავის მეშვეობით აინაზღაუროს მიყენებული ზიანი. ნაშრომის მიზანს წარმოადგენს, კანონთან კონფლიქტში მყოფი პირებისთვის მედიაციის პროცესის მნიშვნელობის ხაზგასმა და რეკომენდაციის გაცემა, რომ მედიაციის პროცესში სრულწოვანი განრიდების სუბიექტებიც აქტიურად ჩაერთონ.

კვლევის დროს დადგინდა, რომ დაზარალებული პირი განრიდების პროცესის მიმდინარეობისგან საკმაოდ დისტანცირებულია. აღნიშნული პროცესის ფარგლებში მხოლოდ მასთან ფორმალური კონსულტაცია ხდება. დაზარალებულისთვის ასეთი უნიშვნელო როლის მინიჭება ეწინააღმდეგება საერთაშორისო მოთხოვნებს. დაზარალებული შედარებით აქტიურადაა ჩართული მედიაციის პროცესში თუ ამას თავად მოისურვებს. თუ მედიაციის პროცესში მონაწილეობაზე უარს განაცხადებს ეს მთლიანად მედიაციის პროცესს ჩაშლის, რაც კიდევ ერთი პრობლემური საკითხია. ასევე პრობლემას წარმოადგენს სრულწოვანი განრიდების სუბიექტის მედიაციის პროცესის მიღმა დარჩენა და საკანონმდებლო ლაფსუსი, რომელიც შესაძლებელს ხდის, რომ დაზარალებული მიყენებული ზიანის ანაზღაურების გარეშე დარჩეს.

საკვანძო სიტყვები: ბრალდების მხარე, კანონთან კონფლიქტში მყოფი პირი, არასრულწლოვანი, განრიდება, მედაცია, განრიდება-მედიაციის ხელშეკრულება, სოციალური მუშაკი, დაზარალებული, ვიქტიმიზაცია, ზიანის ანაზღაურება.

Abstract

The main subject of discussion in the mentioned work is the most important mechanism - the form of diversion-mediation, provided by the Code of Criminal Procedure. Within the framework of this work, it is important to present the role of diversion-mediation and the gaps in relation to mass. Errors mainly appear in relation to the injured person (in the part of determining the damage caused by the crime), also in the mediation process, in the impossibility of participation for the adult diversion subject. The aim of the work is to show what kind of problem can be caused by not compensating the harm caused to the victim in the criminal justice process. which prevents the victim from the person involved in the diversion process, to compensate for the damage caused through a civil dispute. The goal of the article is to highlight the importance of the mediation process for persons in conflict with the law and issuing a recommendation that adult diversion subjects should be actively involved in the mediation process.

During the research, it was established that the affected person is quite distant from the diversion process. Within the limits of the said process, only formal consultation is done with him. To give such an insignificant role to the victim is contrary to international requirements. The victim is relatively actively involved in the mediation process if he/she wishes to do so. If he/she refuses to participate in the mediation process, it will completely interrupt the mediation process, which is another problematic issue. It is also a problem that the adult diversion subject remains outside the mediation process and the legislative blunder, which makes it possible for the victim to remain without the compensation of the damage caused.

Keywords: a charging party, a person in conflict with the law, minor, diversion, mediation, diversion-mediation agreement, social worker, victim, victimization, compensation of damages.